

Е П И С К О П Б А Ч К И

Владичански двор, Гимназијска 2, Нови Сад,

телефон: 021/ 529-437, телефакс: 021/ 451-830

E-mail: epbacka@eunet.rs

Дијалог напредује – бискуп Немает сâм себе демантује

„Вечерње новости” доносе, 14. августа текуће године, на петој страни, нови интервју са Преузвишеним зрењанинским бискупом др Ладиславом Немаетом, под насловом „Папа не позива преко новина”. Ту саговорник новинара „Вечерњих новости” покушава да одговори на мој коментар поводом његовог претходног интервјуа, датог 10. августа новосадском „Дневнику” (стр. 7) под карактеристичним и недвосмисленим насловом „Патријарх прихватио позив да посети папу Фрању”, при чему тај наслов потпуно верно сажима и преноси основну поруку интервјуа. Слично стоји ствар и са његовим изјавама „Политици” од 14. августа (стр. 8), где наслов гласи „Бискуп само начелно говорио о посети патријарха Ватикану”, а правда се тако што изјављује да су његове речи „лоше протумачене”.

Нажалост, покушај уваженога господина бискупа да се извуче из невоље у коју се увалио дезинформишући овдашњу јавност остаје безуспешан покушај, и то из простог разлога што није надахнут истинољубивошћу и спремношћу да се промашај призна. Једино што он постиже јесте то да сâм себе демантује. Притом нема никакве вајде од напада на моју личност нити од квалификација којима жели да ме дезавуише.

Сада за „Новости” каже: „Епископ Иринеј има своје мишљење о могућности посете српског патријарха Ватикану. Не знам одакле га је извукао. У мом интервјуу за *Дневник* лепо пише да се тражи могућност да дође до једног таквог састанка; није било никаквог позива.” Исто, само другим речима, саопштава и у „Политици”, где признаје да „из Ватикана није стигао никакав позив и то је апсолутна истина”. Ово последње – да није било никаквог позива – ја и тврдим, а свој суд, не тек мишљење, о бискуповим исказима извукао сам из његовог интервјуа. Ево шта је он рекао, а дописник „Дневника” пренео: „До овог, по мени историјског позива, *дошло је* за време разговора монсињора Доминика Мамбертија, ватиканског министра спољних послова, и Његове Светости патријарха Иринеја у Београду...” (подвлачење моје).

Питам се: од ова два тврђења, које је истинито? Оба никако не могу бити истинита јер се међусобно искључују, и логички и чињенично. У продужетку, бискуп за „Дневник” каже: „Сада су у току дипломатски преговори око начина организовања ове посете...”

Кроз три дана, после мога коментара, изјављује за „Новости”, не трепнувши, следеће: „У два текста сам јасно написао да нема ни речи о договору између две Цркве. Рекао сам: било би интересно *када би и ако би дошло* до посете...” (подвлачење моје). У истом духу везе и за „Политику” уверавајући нас да код њега „није написано да је позив формално уручен него да се ради на томе” и да је он, ето, само „одговарао на питање како би *евентуална* посета била организована...” (подвлачење моје). И опет се питам: када мој Преузвишени брат говори истину? Да ли онда када потврђује моје наводе или онда када противречи не само мени него и самоме себи? Зар стварно мисли да ће сви за дан-два заборавити оно што је изјавио? Или верује да људи имају смањен коефицијент интелигенције? Ако је, у „Дневнику” или било где, био „лоше протумачен”, зашто није одмах демантовао наводе новинара њега тек сада, после мога коментара, врда, али тако невешто и провидно да не може да изврда?

Притом наглашавам да се ја нисам огласио приватно него службено, у својству портпарола своје Цркве, и нисам се огласио да бих нападао њега него да бих бранио интегритет своје Цркве и њеног првојерарха. Он каже да сам га и раније „нападао”. То је истинито колико и ова конструкција око посете Патријарха српског Епископу римском, папи Фрањи.

Ја сам га само једампут пре овога случаја јавно позвао да не износи неистине и клевете о мојој Цркви, а повод су биле његове изјаве да прослава 1700-годишњице Миланског едикта у Нишу, октобра 2013. године, није била организована у духу екуменске ширине (а на њој су били присутни представници читаве хришћанске васељене!) и да, уопште узевши, екуменска сарадња са Српском Православном Црквом баш и није могућа, док са протестантским заједницама у Србији углавном лепо напредује(!). Ништа зато што протестанти у Србији немају примедби на Српску Православну Цркву, ништа зато што нико од његове овдашње сабраће бискупа није подржао његове оцене о Српској Православној Цркви, ништа зато што Други ватикански сабор са највећим уважавањем говори о „часним Црквама Истока”, ништа зато што велики теолог Рацингер, и као предстојник Конгрегације за доктрину вере и, касније, као папа Бенедикт XVI, тврди да само Православна Црква може, са строго еклисиолошког становишта, бити названа сестринском Црквом, ништа зато што је данашњи папа свој став према Православној Цркви посведочио *urbi et orbi* тако што је васељенском патријарху целивао руку...

Тако долазимо и до његове оцене о мојој маленкости. Он сматра да мени смета то што он живи у мултиетничкој средини и што није једностран попут мене. А у каквој средини ја живим? Није ваљда Банат више мултиетнички него Бачка, његов и мој завичај? Он, Мађар, има доста родбине српског порекла, вели даље. Па шта с тим? Ја сам Србин, али имам родбине не само мађарског порекла него и мађарске народности. По чему сам ја ту једностран, а он многостран или свестран, такорећи свечовек?

По чему ја то не могу да нађем ништа друго осим свог личног идентитета? Не желим да будем груб, али питам: постоји ли ико ко нема лични идентитет? Зар лични идентитет не укључује ближњег, штавише зар не извире из односа са ближњим, из заједнице љубави? Може ли ико уважавати идентитет другог уколико не чува и не развија свој идентитет? У чему се ја ту разликујем од њега?

Очигледно је да се нисмо нападали са истих теолошких извора. Не позивам бискупа Немета да утоли духовну жеђ на извору теологије и етоса са којег ја пијем. Биће довољно да захвати са извора заједничке традиције првих векова, а од новијих – са извора последњег свеопштег сабора сопствене Цркве. Братски га, међутим, позивам да не жури (умало не рекох српски – да не срља) ни у чему, па ни у употреби речи која громко звечи, а мало шта значи. Боље је и њему, и мени, и свима, да се држимо мудре италијанске изреке по којој *qui va piano, va sano e va lontano*, што ће рећи: ко иде полако, иде безбедно и стиже далеко.

За крај, желим да му поручим да га никад нисам напао. Ни овај текст није напад. Ово је одбрана, али не само одбрана озбиљности и достојанства Српске Православне Цркве (*apologia pro Ecclesia sua*) него и одбрана брата Ласла од Ласловог масла.

Иначе, увек, па и у нашем времену лажи и лицемерја, хришћанин, а и сваки одговоран човек, треба да служи истини и да се служи искључиво истином. Нема значаја да ли се тај хришћанин и човек зове Ласло или Иринеј. Јер, хришћанин истинује у љубави и љуби Бога и ближњега истинујући.

Dixi et salvavi animam meam: рекох и спасох душу своју.

**Епископ бачки др Иринеј,
портпарол Српске Православне Цркве**